

Maatregelen ter bescherming van extern geleverde datasets

**Programma Transparante en Open Provincie (TOP)
30 Januari 2018**

Inleiding

Dit document is een overzicht van het dataverzoek vanuit het programma Transparante en Open Provincie (TOP) aan externe partijen ten behoeve van de stikstof-casus, waarin we verantwoorden hoe we omgaan met gevoelige data. Het bevat 1) het verzoek zoals geformuleerd aan de externe partijen, 2) de algemene voorwaarden zoals gesteld door de externe partijen, 3) de datalevering en 4) de maatregelen die genomen zijn ter bescherming van de datasets.

Ter voorbereiding van de DataDomeinDagen heeft TOP verschillende datasets verzameld die afkomstig zijn van externe partijen. Voor de stikstof casus hebben wij o.a. data opgevraagd bij partijen als de RVO en het RIVM. Ons verzoek tot datalevering is gehonoreerd, maar aan het gebruik ervan zijn voorwaarden gesteld door (met name) de RVO. Dit document zet uiteen hoe wij de data zodanig kunnen beschermen dat aan de voorwaarden kan worden voldaan, en welke afspraken hierover zijn gemaakt voorafgaand aan de DataDomeinDagen.

1. Dataverzoek aan de RVO (status: gehonoreerd)

De RVO vraagt de volgende drie zaken te verantwoorden bij het indienen van een dataverzoek:

Doel: beantwoordt de vraag wat we gaan doen met de opgevraagde data.

Grondslag: beantwoordt de vraag waarom we dat gaan doen, welke taak we uitvoeren en op grond van welke opdracht/regeling we dit doen.

Noodzaak: beantwoordt waarom deze data wordt opgevraagd en of het ook zonder of met minder kan.

Doel

De Provincie Zuid-Holland is op dit moment bezig met een experimentele verkenning om te kijken of met meer fijnmazigere data de emissie van stikstof en stikstofdepositie beter kunnen worden beheerst. Tot nu toe wordt er met name gebruik gemaakt van landelijke/generieke data en modellen. Maar omdat stikstof sterke lokale effecten heeft, is het interessant om te onderzoeken of fijnmazigere data kan helpen voor het beter kunnen beheersen van stikstofuitstoot en de depositie. Om deze reden wil de Provincie Zuid-Holland graag de ondergenoemde (p.2.) data bij de RVO opvragen om:

1. Alle stikstofbronnen in Zuid-Holland in kaart te hebben op een zo'n fijnmazig mogelijk niveau.
2. Te onderzoeken of het zinvol is om naar meer lokale data te kijken voor stikstofuitstoot en depositie
3. Meer inzicht te krijgen in depositie effecten van lokale stikstofuitstoot (waar komt de depositie *zo exact mogelijk* vandaan), en manieren om deze beter te beheersen. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat de data niet voor handhavingsdoeleinden zullen worden gebruikt.

De experimentele verkenning wordt uitgevoerd tijdens zogenaamde DataDomeinDagen (interne werkvorm) waar interne beleidsmedewerkers samen met data-analisten van de provincie gericht vraagstukken gaan verkennen vanuit data-perspectief. De DataDomeinDagen in Februari staan in het teken van stikstof uitstoot en depositie.

Grondslag

De provincie werkt samen met het rijk en de betrokken sectoren aan het verminderen van stikstofuitstoot en het bestrijden van de negatieve effecten daarvan zoals depositie in natuurgebieden. De provincie heeft als taak om de stikstofdepositie te beheersen om de natuur te kunnen beschermen. Afspraken hierover staan in de Programma Aanpak Stikstof. Met deze aanpak

wil de overheid het stikstofprobleem in natuurgebieden verminderen en tegelijkertijd economische ontwikkelingen mogelijk maken. Echter leiden de huidige programma's niet tot de gewenste resultaten. De uitspraak die het Europese Hof van Justitie onlangs heeft gedaan omtrent de Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt duidelijk dat er meer aandacht moet zijn voor lokale effecten van stikstof en stikstofdepositie. Provincie Zuid-Holland wil onderzoeken of inzicht in hup lokale stikstofemissies en depositie zou kunnen helpen bij het beheersbaar houden hiervan.

Noodzaak

Uit landelijke cijfers is bekend dat landbouw een significante bron is voor stikstofdepositie. In het Zuid-Hollandse natuurgebied Nieuwkoopse plassen, waar de natuurwaarden sterk onder druk staan door stikstofdepositie, komt bijvoorbeeld bijna 1/3 van de totale depositie uit de Nederlandse landbouwsector. Het is echter niet bekend of deze depositie het gevolg is van voornamelijk lokale bronnen, of vooral van de optelsom van alle bronnen in NL. De gegevens in de Basiskaart Agrarische Bedrijfssituatie (BAB) geven goed inzicht in de situatie op lokaal niveau. Om de voorgestelde experimentele verkenning naar de lokale effecten van stikstof te kunnen uitvoeren zijn deze gegevens noodzakelijk. Alle gevraagde onderdelen hebben een directe of indirecte relatie met stikstofuitstoot en de beheersbaarheid ervan.

De gevraagde data worden alleen gebruikt tijdens de DataDomeinDagen voor het eerdergenoemde doel en het beschreven experiment. De data worden gebruikt vanuit een interne en veilige omgeving. Na gebruik tijdens de DataDomeinDagen worden de data vernietigd.

We garanderen dat de data niet gebruikt worden voor handhavingsdoeleinden of welk ander doel dan ook. Indien nodig tekenen wij hiervoor een gebruikersovereenkomst.

Uit de gehele lijst met variabelen hebben we onderstaande informatie opgevraagd, waarbij privacygevoelige gegevens bewust zijn weggelaten.

Uit sectie 1: GO 2016: RELATIES, LBT, STALLEN EN PERCELEN

Sectie A: CBS_LBT

Ontvangen wij graag alle data onder de volgende secties:

1. Bedrijf
2. Runderen
3. Varkens
4. Pluimvee
5. Schapen en Geiten
6. Overige Dieren
7. Groenten Onder Glas
8. Fruit Onder Glas
9. Bloemkwekerijen Onder Glas
10. Boomkwekerijen Onder Glas
11. Paddenstoelenteelt Onder Glas
12. Witloftrek Onder Glas
13. Groenten Open Grond
14. Bloemen en bloembollen Open Grond
15. Boomkwekerijen en Vaste planten Open Grond
16. Grasland
17. Notenbomen
18. Akkerbouw
19. Overigen

Sectie B: HUISVERSTING (STALLEN)

Wij ontvangen graag alle data onder de sectie huisvesting (stallen), behalve het RELATIENR

Sectie C: PERCELEN

Wij ontvangen graag alle data onder percelen, behalve het RELATIENR

Sectie D: OPVOLGINGEN

Indien mogelijk ontvangen wij ook graag de data over opvolgingen, maar deze set heeft geen prioriteit.

Uit sectie 2: LOKATIES 2016

Voor sectie A Feature class LOKATIES en B: LOKATIES_NOXY ontvangen wij indien mogelijk ook graag de beschreven data, maar deze sets hebben geen prioriteit.

2. Algemene voorwaarden voor gebruik vanuit de RVO (ook van toepassing op datasets geleverd vanuit het RIVM).

Voor de levering vanuit de RVO, en de daarmee samenhangende levering vanuit het RIVM, gelden de volgende voorwaarden:

- de gegevens mogen alleen worden gebruikt voor het aangegeven doel;
- de gegevens mogen niet ter beschikking worden gesteld aan derden;
- de gegevens moeten worden vernietigd, zodra het bezit ervan, voor u niet meer noodzakelijk is voor het aangegeven doel;
- de eventuele onderzoeksresultaten mogen niet op zodanige wijze worden gepubliceerd, dat ze naar afzonderlijke bedrijven of individuele personen herleidbaar zijn;
- de gegevens van de Landbouwtelling zijn ingewonnen voor statistische en beleidsdoeleinden en zijn niet fysiek gecontroleerd;
- voor eventuele bewerkingen die op de door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) verstrekte gegevens hebben plaatsgevonden na de verstrekking draagt RVO.nl geen verantwoordelijkheid;
- RVO.nl is niet aansprakelijk voor eventuele gevolgen van het gebruik van de door haar verstrekte gegevens.

Bij persoonsgegevens dient de afnemer hier op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) behoorlijk en zorgvuldig mee om te gaan. Afnemer verleent RVO.nl volledige medewerking om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen op grond van de Avg. Meer in het bijzonder de rechten van betrokkene (gebruiker) wiens gegevens de afnemer ontvangt, zoals een verzoek om inzage, verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van persoonsgegevens en het uitvoeren van een gehonoreerd aangetekend verzet.

Daarnaast geldt de voorwaarde dat de gegevens niet gepubliceerd worden op zo'n manier dat ze herleidbaar zijn tot individuele bedrijven, de gegevens niet gebruikt worden voor handhaving én de gegevens niet worden gebruikt om ondernemers direct te benaderen.

3. Datalevering RVO en RIVM

a. RVO

De opgevraagde dataset is door Wilmer Woudwijk namens de RVO op donderdag 17 januari via een ftp¹ gestuurd. Deze bevat de BAB2017 (concept) en de GIAB2014 (de GIAB is de voorloper van de BAB). De datasets is via de link tot 24 januari te downloaden. In een aparte e-mail heeft Wilmer de metadata (pdf) en de bestandsbeschrijving van de GIAB2014 toegestuurd.

b. RIVM

Namens het RIVM heeft Gertjan Stolwijk het emissiebestand stallen na goedkeuring van de RVO geleverd. Hierin staan de emissies op stallocatie, inclusief de dieren aantallen per stal en de bottom up berekende emissie. (emissiefactor * dieren aantal).

In meer detail gaat het om :

Emissies uit 2014 verdeeld over Giab 2016 (waarin de dieren aantallen verwerkt zijn van de Gecombineerde opgave 2016, dat gaat over 2015) en de emissieberekening volgens Aeries Monitor 2018 c2 (<https://www.aeries.nl/nl/factsheets/bepalen-emissies-stallen/07-11-2016> werkwijze is identiek, data is wel vernieuwd). De gegevens van stal emissies heeft Gertjan Stolwijk uitgerekend en in een file gdb gezet. In de geleverde zipfile zit een excel file met de betekenis van de velden.

4. Maatregelen ter bescherming van de data

In de voorbereiding

- a. Via het loket is er een versleutelde USB-stick verkregen. De bovengenoemde datasets zijn éénmalig gedownload en op deze USB stick gezet. De datasets zijn vervolgens in de PI Sandbox geplaatst. Op dat moment vernietigt TOP de datasets op de USB stick en de e-mails die deze datasets bevatten.
- b. Als eenmaal de datasets in de PI Sandbox zijn geplaatst, krijgen alleen mensen die geautoriseerd zijn toegang: Thijs Schouten (materiedeskundige) en Meinard Eekhout (functioneel beheerder PI database).
- c. Overige teamleden en deelnemers aan de DataDomeinDagen hebben alleen toegang hebben tot de data op geaggregeerd niveau (naar alle waarschijnlijkheid op hexagoon niveau van 100 x 100 meter). Als om wat voor reden tijdens de DDD brondata toch nodig blijkt, verlenen Thijs Schouten en Meinard Eekhout selectief toegang.

Tijdens DataDomeinDagen

- d. Voorlichting deelnemers
Deelnemers aan de DDD worden geïnstrueerd over de gebruiksvoorwaarden van de datasets. Dit gebeurt zowel schriftelijk als mondeling (instructies door Thijs Schouten). De gebruiksvoorwaarden dienen ook te worden opgenomen in de beschrijving van de data.
- e. Naast schriftelijke en mondelinge instructies ondertekenen deelnemers de schriftelijke overeenkomst, die in samenspraak met de Functionaris Gegevensbescherming van de Provincie Zuid-Holland is opgesteld.

¹ File transfer protocol (FTP). Dit is een protocol dat uitwisseling van bestanden tussen computers vergemakkelijkt.

- f. Tijdens de DataDomeinDagen is de Functionaris Gegevensbescherming Niels Bons beschikbaar voor consultatie omtrent de gebruiksvoorwaarden van de datasets, alsmede voor een advies over het informatieproduct dat tijdens deze dagen in de maak is.
- g. Communicatie tijdens en na de DataDomeinDagen wordt in samenspraak met PI en TOP geregeld door Aja den Hertog namens de afdeling communicatie van de Provincie Zuid-Holland. De presentatie van en communicatie rondom de resultaten dienen in lijn te zijn met de gebruiksvoorwaarden zoals gesteld door het RVO, d.w.z. dat de resultaten niet herleidbaar zijn tot afzonderlijke bedrijven of individuele personen, deze niet direct worden gecontacteerd, en niet leiden tot handhavingsdoeleinden.

Na afloop DataDomeinDagen

- h. Binnen twee weken na afloop van de DataDomeinDagen vindt er een evaluatiesessie plaats waarin wordt besproken hoe nuttig de DataDomeinDagen en de data (met name de extern geleverde data) zijn geweest voor de casus. Indien er uit de DDD informatieproducten komen die gemaakt zijn op basis van RVO en RIVM brondata, waarvan de wens is om deze informatieproducten te delen en al dan niet door te ontwikkelen, dan wordt dit afgestemd met het RVO voordat er vervolgstappen genomen worden.
- i. In samenspraak met de Functionaris Gegevensbescherming wordt een vernietigingsprotocol opgesteld voor de data, waarin wordt aangegeven wie welke datasets binnen welke termijn vernietigd. Deze dient te worden ondertekend door het desbetreffende afdelingshoofd.
- j. Als functioneel beheerder van de PI Database is Meinard Eekhout verantwoordelijk voor vernietiging van de datasets die geleverd zijn door het RVO en RIVM na afloop van de DataDomeinDagen. Hij kan hierin waar nodig worden ondersteund door de afdeling I&A (bijvoorbeeld met betrekking tot het verwijderen van de backup). In principe gebeurt dit binnen 3 weken na afloop van DDD, tenzij anders besproken met (en met toestemming van) het RVO (n.a.v. evaluatiesessie).

Dit document is opgesteld in samenspraak met Niels Bons, Functionaris Gegevensbescherming van de Provincie Zuid-Holland.